

Ασφάλεια στο Διαδίκτυο

Κίνδυνοι και τρόποι προστασίας
για μηχανές και ανθρώπους

Σχολικό έτος: 2011-2012

Ομάδα Project Α΄ Λυκείου

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

- Οι μαθητές του project «Ασφάλεια στο διαδίκτυο-Κίνδυνοι-Τρόποι προστασίας για τη μηχανή και τον άνθρωπο» συνεργάστηκαν άψογα έτσι ώστε να ολοκληρωθεί η εργασία και να επιτευχθούν οι αρχικοί στόχοι της ομάδας. Θέλαμε να ευχαριστήσουμε τα άτομα τα οποία συνεισέφεραν στη επίτευξη του στόχου μας, τους γονείς των παιδιών που συμμετείχαν στη δημοσκόπηση παρέχοντας τις απαντήσεις στις ερωτήσεις που τους θέσαμε. Ακόμα ευχαριστούμε όλους τους συμμαθητές που πρόθυμα συνεργάστηκαν και ήταν απόλυτα συνεπής και συνεργάσιμοι. Τέλος, ευχαριστούμε την κα Δέσποινα Σιούλα και τον κ. Αντώνη Κορέλη οι οποίοι συνέβαλαν προκειμένου να ολοκληρωθεί η τελική εργασία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Διαδίκτυο - Όλοι μας το έχουμε ακουστά ή και ακόμα το χρησιμοποιούμε , αλλά πόσοι από εμάς πραγματικά το γνωρίζουνε;

- Πληροφορίες
- Υπηρεσίες
- Εκπαίδευση

Βασικά ερωτήματα

- Ποιοι οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος στο διαδίκτυο; (εθισμός, η παιδική πορνογραφία, ο ηλεκτρονικός τζόγος κ.α.)
 - Κίνδυνοι του διαδικτύου για τον υπολογιστή; (Ιοί – κακόβουλο λογισμικό κ.λπ.)
 - Ποιοι οι τρόποι αντιμετώπισης των παραπάνω κινδύνων (για τον άνθρωπο και τον υπολογιστή);
- Παρά τον λίγο χρόνο που είχαμε για να ολοκληρωθεί η κάθε θεματική ενότητα, η κάθε ομάδα κατάφερε επιτυχώς να συλλέξει τις απαραίτητες πληροφορίες και να τις διαμορφώσει. Επιπλέον πιστεύοντας ότι η ασφάλεια και οι τρόποι προστασίας στο διαδίκτυο είναι ένα θέμα, το οποίο απασχολεί όλους μας στη σύγχρονη εποχή, δημιουργήσαμε και μοιράσαμε ένα ερωτηματολόγιο σε γονείς μαθητών και καθηγητές του σχολείου μας για να διερευνήσουμε το βαθμό ενημέρωσης τους, τις γνώσεις τους, το βαθμό επίγνωσης των κινδύνων που διατρέχουν τα παιδιά τους και τέλος να τους ενημερώσουμε έμμεσα για τους τρόπους προστασίας. Τα ερωτηματολόγια αυτά συμπληρώθηκαν και συμπεριλάβαμε τα αποτελέσματα στην έρευνα μας. Ύστερα απ' όλα αυτά λοιπόν φτάσαμε στο σημερινό αποτέλεσμα.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

- Να διερευνήσουμε και να αναδείξουμε τους κινδύνους που παραμονεύουν στο διαδίκτυο, κίνδυνοι που αφορούν τόσο στα μηχανήματα όσο και στους ανθρώπους και κυρίως στα παιδιά.
- Να διερευνήσουμε τον βαθμό γνώσης που έχουν οι γονείς για τους κινδύνους αυτούς αλλά και να αναδείξουμε τους τρόπους προστασίας από αυτούς.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Να αναδείξουμε τους σύγχρονους κινδύνους από το κακόβουλο λογισμικό στο διαδίκτυο που απειλεί τους Η/Υ.
- Να διερευνήσουμε και να δείξουμε τρόπους προστασίας μέσα από σύγχρονα προγράμματα αλλά και τεχνικές και στάσεις που μας βοηθούν να αυξήσουμε το βαθμό ασφαλείας των υπολογιστών μας.
- Να αναδείξουμε τους πολύ σοβαρούς κινδύνους που κρύβει το διαδίκτυο για την υγεία και την ασφάλεια του ανθρώπου και κυρίως των παιδιών.
- Να διερευνήσουμε το βαθμό γνώσεων και ενημέρωσης των γονιών γύρω από το θέμα της ασφάλειας στο διαδίκτυο
- Να προκαλέσουμε και να ευαισθητοποιήσουμε τους γονείς γύρω από τα νέα δεδομένα που το διαδίκτυο επιφυλάσσει για το ρόλο τους
- Να ενημερώσουμε για τους τρόπους προστασίας και τη στάση που πρέπει να τηρούμε σήμερα για να προστατεύσουμε την προσωπικότητα του ατόμου και κυρίως των παιδιών από τους παραπάνω κινδύνους.

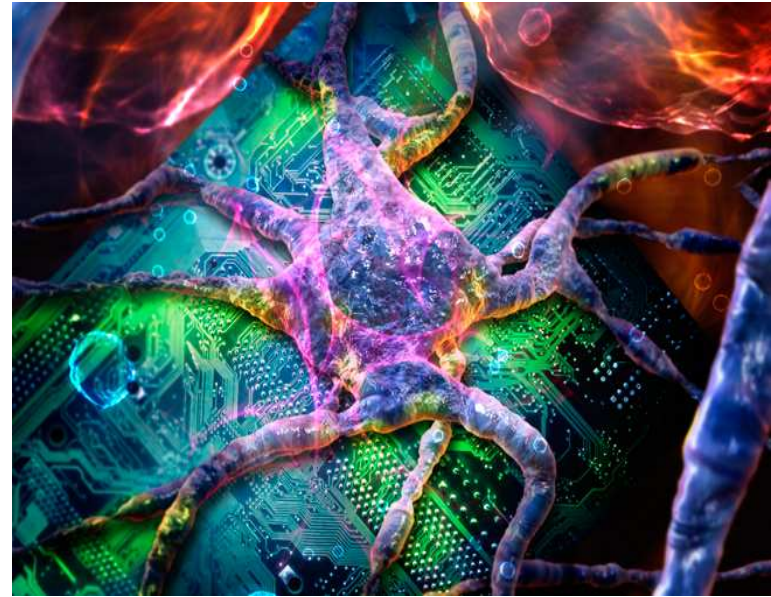
ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ

- Πληροφορική
- Βιολογία
- Νεοελληνική Γλώσσα
- Μαθηματικά και Στατιστική
- Ψυχολογία

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΕΣ

- Τι είναι ένας ιός Υπολογιστή (Virus);
- Ιστορική Αναδρομή
- Τρόποι δράσης – διάδοσης Ιών
- Τα πιο γνωστά είδη
 - ▣ Trojan Horse
 - ▣ Worm
 - ▣ Spyware
 - ▣ Adware
 - ▣ Malewares

**Πώς μπορώ να καταλάβω ότι έχω προσβληθεί
από ιό ;**

ΤΡΟΠΟΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Η/Υ

□ Antivirus – Security Utilities

- Norton
- Kaspersky
- Microsoft Security Essential (Δωρεάν)
- Avira (Δωρεάν)
- AVG (Δωρεάν)
- Avast (Δωρεάν)

□ Firewalls (Τοίχος Προστασίας)

□ Ενημερώσεις Λογισμικού

Συμπεράσματα

- 1) Τίποτα δεν είναι ασφαλές 100%. Στους Η/Υ, αυτό αποτελεί απαραίτητο κανόνα.**
- 2) Όσο πιο ασφαλές, τόσο πιο δύσκολο θα γίνεται σε επίπεδο καθημερινότητας.**

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ

- Προβλήματα Υγείας (όραση-σκελετικά)
 - ▣ Προσοχή στη χρήση laptop
- Υπεξαίρεση προσωπικών δεδομένων – Πληροφοριών
- Ηλεκτρονικό Έγκλημα
- Ηλεκτρονικός Τζόγος
- Διαμόρφωση προσωπικότητας (παιχνίδια βίας- προβολή βίας/πορνογραφίας – Ρατσισμός)
- Πλαστοπροσωπία
- Παρενόχληση(λεκτική/σεξουαλική, παιδοφιλία-παιδεραστία κ.λ.π.)
- Εθισμός (εξάρτηση από το διαδίκτυο)

ΤΡΟΠΟΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

- Τρόποι προστασίας από τους σωματικούς κινδύνους
 - *Εργονομική Προστασία*
- Ασφαλής Χρήση Διαδικτύου
 - Συμβουλές για παιδιά
 - Συμβουλές για γονείς
 - Συμβουλές για ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης
- Εθισμός
 - Βοήθεια από ειδικούς

Για τα παιδιά

- Κράτησε μυστικό τον **κωδικό πρόσβασης** του ηλεκτρονικού σου ταχυδρομείου αλλά και γενικότερα από όλους. Αν πιστεύεις ότι κάποιος έμαθε τον κωδικό πρόσβασής σου, άλλαξέ τον αμέσως.
- Ποτέ μη δεχτείς **να συναντήσεις** αγνώστους που γνώρισες στο Διαδίκτυο. Εάν θελήσεις να συναντήσεις κάποιον, φρόντισε αυτό να γίνεται πάντα σε δημόσιο χώρο και με τη συνοδεία του γονιού σου ή ενός ενήλικα τον οποίο εμπιστεύεσαι.
- Όταν συνομιλείς σε κάποιο **chatroom** να είσαι ιδιαίτερα προσεκτικός/ή και μη δίνεις τα **προσωπικά σου στοιχεία**, όπως την ηλεκτρονική σου διεύθυνση, τη διεύθυνση του σπιτιού ή του σχολείου σου ή τον αριθμό του τηλεφώνου σου.
- Να αποφεύγεις τις ιστοσελίδες για τους «άνω των 18 ετών». Οι προειδοποιήσεις είναι για να μας προστατεύουν. Είναι προτιμότερο να ανακαλύψεις ιστοσελίδες με επιμορφωτικό, ψυχαγωγικό και ενημερωτικό περιεχόμενο ανάλογο με την ηλικία και τα ενδιαφέροντά σου.
- Είναι σημαντικό να **μην ανοίγεις ηλεκτρονικά μηνύματα που έλαβες από αγνώστους**. Ποτέ μην ανοίξεις συνημμένα αρχεία που έλαβες από τέτοια ηλεκτρονικά μηνύματα γιατί μπορεί να μεταδώσουν ιούς στον υπολογιστή σου. Ζήτησε από τους γονείς σου να σου εγκαταστήσουν σύστημα φιλτραρίσματος της ανεπιθύμητης αλληλογραφίας για να λαμβάνεις μόνο τα μηνύματα που επιθυμείς.

Για τους γονείς

- Να ασχολείστε και εσείς με τους υπολογιστές
- Να γνωρίσετε τι πραγματικά είναι το Ίντερνετ και να μάθετε να φιλτράρετε τις «πληροφορίες» του
- Να μην τους απαγορεύετε εντελώς την πρόσβαση στο Διαδίκτυο από τον υπολογιστή του σπιτιού
- Να μην αντιμετωπίζετε τον υπολογιστή ως ένα μέσο που θα σας βοηθήσει να κρατάτε τα παιδιά σας απασχολημένα για να μη σας ενοχλούν.
- Να τοποθετήσετε τον υπολογιστή σε ένα σημείο όπου θα μπορείτε, με διακριτικό τρόπο, να παρακολουθείτε και να μοιράζεστε πράγματα με τα παιδιά σας
- Να επιλέγετε με προσοχή και να γνωρίζετε τα προγράμματα, αλλά και τα παιχνίδια
- Να τους δώσετε να καταλάβουν ότι η χρήση του υπολογιστή πρέπει να γίνεται με μέτρο και να μην παραμελούν τις υπόλοιπες δραστηριότητες, το παιχνίδι, τους φίλους, την ξεκούραση και τα μαθήματά τους.
- Να μη χρησιμοποιείτε τον υπολογιστή και το Διαδίκτυο ως επιβράβευση ή ως τιμωρία.
- Αν παρατηρήσετε περίεργες συμπεριφορές ή υπερβολική χρήση από την πλευρά των παιδιών σας, αναζητήστε βοήθεια.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

- Συλλογή υποστηρικτικού υλικού που τεκμηριώνει την υπόθεση του θέματος
 - ▣ Απόψεις-γνώμες ειδικών
 - ▣ Άρθρα και δημοσιεύσεις
- Διεξαγωγή ερευνητικής διαδικασίας με τη μέθοδο της δημοσκόπησης για να επιτύχουμε τους ειδικούς στόχους της εργασίας (**ποσοτική προσέγγιση**)
 - ▣ Δημιουργία Ερωτηματολογίου

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

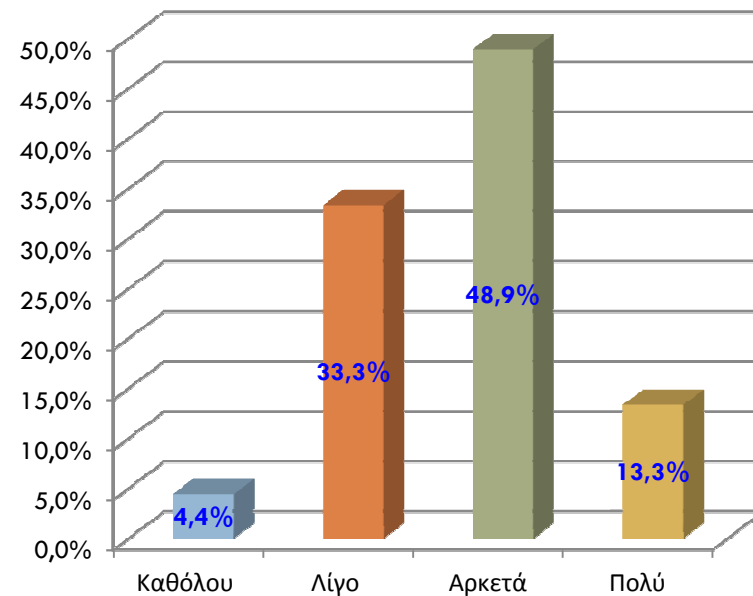
- **Μέθοδος:** Δημοσκόπηση
- **Εργαλείο:** ερωτηματολόγιο 13 ερωτήσεων κλειστού τύπου πολλαπλών επιλογών
- **Στόχος:**
 - ▣ Να διερευνήσουμε κατά πόσο είναι ενημερωμένοι οι γονείς για τους κινδύνους και την ασφάλεια στο διαδίκτυο.
 - ▣ Να ευαισθητοποιήσουμε τους γονείς για την επαφή που απαιτείται για την επικοινωνία που έχουν με τα παιδιά τους.
 - ▣ Να ενημερώσουμε τους γονείς για τους τρόπους προστασίας των ίδιων και των παιδιών τους, αλλά και τους τρόπους πληροφόρησης που υπάρχουν.
- **Δείγμα :** 45 γονείς μαθητών και καθηγητές (16 άνδρες και 29 γυναίκες.)
- **Ποσοτική Ανάλυση:** Microsoft Excel
- **Συμπεράσματα:** Συζήτηση

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

□ Ερώτηση 8

Σε ποιο βαθμό θεωρείτε πως ελέγχετε την πρόσβαση του παιδιού σας στο διαδίκτυο;

Καθόλου	Λίγο	Αρκετά	Πολύ
2	15	22	6
4,4%	33,3%	48,9%	13,3%

Συμπέρασμα: Ένα πού μεγάλο ποσοστό γονέων (>60%) θεωρεί πως ελέγχει την πρόσβαση του παιδιού στο διαδίκτυο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η συντριπτική πλειοψηφία των αποτελεσμάτων μας έδειξε ότι οι περισσότερες οικογένειες έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο. Οι περισσότεροι όμως γονείς **δεν ασχολούνται** πολλές ώρες με το διαδίκτυο (το πολύ έως 1 ώρα την ημέρα). Επίσης οι ίδιοι έχουν **μέτριες έως καθόλου καλές γνώσεις** γύρω από τον υπολογιστή.
- Πιστεύουν πως **γνωρίζουν** πόσες ώρες ασχολείται το παιδί τους με τον υπολογιστή και ακόμα το είδος των ιστοσελίδων που επισκέπτεται το παιδί τους. Από τα αποτελέσματα καταλαβαίνουμε ότι οι γονείς προσπαθούν και σε μεγάλο ποσοστό θεωρούν πως έχουν **τον έλεγχο** των παιδιών τους .
- Όλοι του θεωρούν πως **υπάρχουν κίνδυνοι** στο διαδίκτυο. Μάλιστα οι περισσότεροι από αυτούς **αναγνωρίζουν** εύκολα τους πιο πολλούς από τους κινδύνους που τους παραθέσαμε.
- Όμως **πιστεύουν πως τα παιδιά τους δεν έχουν αντιμετωπίσει ποτέ κανέναν κίνδυνο στο διαδίκτυο με αποτέλεσμα να μην έχουν πάρει τα κατάλληλα μέτρα προφύλαξης των παιδιών τους**. Μάλιστα ένα ποσοστό 11% απάντησε αυτοβούλως ότι δεν χρησιμοποιεί κανένα μέτρο προστασίας!.
- Τέλος, οι μισοί γονείς **δεν γνωρίζουν τους τρόπους και τους τύπους πληροφόρησης** που υπάρχουν για τους κινδύνους στο διαδίκτυο.